

गोदावरी नगरपालिकाको तेश्रो नगरसभा मिति २०७६ आषाढ १० मा नगर
उपप्रमुख श्री मुना अधिकारीद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को

बजेट, नीति तथा कार्यक्रम

गोदावरी नगरपालिकाको तेश्रो नगरसभाका सभाध्याक्ष एवं नगरप्रमुखज्यू, सम्मानित नगरसभाका सदस्यज्यूहरू यस गरिमामय नगरसभामा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/२०७७ को वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्त गौरवान्वित भएकी छु ।

१. संघीय स्वरूपको समावेशी जनप्रतिधिमूलक राज्य प्रणालीको स्थानीय सरकारको रूपमा नगरपालिकाको तेश्रो नगरसभाको यस सुखद् अवसरमा राष्ट्रियता, स्वाधिनता, लोकतन्त्र, सामाजिक न्याय समानता, समृद्धि र राजनीतिक परिवर्तनको लागि जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात् अज्ञात् शहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।
२. यस नगरपालिकालाई “कृषि, पर्यटन, सामाजिक विकास र दिगो भौतिक पूर्वाधारको लहर, गोदावरी नगरलाई समृद्ध बनाउने हाम्रो रहर” भन्ने मूल नाराका साथ आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/०७७को वार्षिक नगर विकास योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई अगाडि बढाउने लक्ष्य राखिएको छ । यस नगरपालिकालाई समृद्ध नगरपालिका बनाउने दीर्घकालीन उद्देश्य अनुरूप नगरपालिकाको आर्थिक, सामाजिक विकासलाई तीव्र गतिमा अगाडि बढाउन आन्तरिक श्रोत परिचालन, नगरवासीको प्रतिव्यक्ति आयमा बृद्धि, आधारभूत स्वास्थ्य-शिक्षाको प्रत्याभूति स्वच्छ खानेपानी र सुरक्षित आवास कार्यक्रमलाई प्रस्थान बिन्दु मानिएको छ ।
३. प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा वडाध्यक्षज्यूहरूको नेतृत्वमा छलफल अन्तरक्रिया, वडाभेला गरेर नगरवासीहरूको संलग्नता र सहभागिता मार्फत बनेको हुँदा निश्चय पनि नगरवासीको आवश्यकताहरूलाई सम्बोधन गरेको छ भन्नेमा विश्वस्त छु ।
४. प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा नगरवासीहरूको समृद्धि उन्नतिलाई केन्द्रबिन्दुमा राखिएको छ । सुन्दर गोदावरीलाई पर्यटकीय स्थलका रूपमा विकास गर्न सकिने प्रशस्त ठाउँहरू, पर्यटन, कृषि र उद्योग व्यापार यस नगरको विकासको आधारशिला रहेको छ ।
५. आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट, पन्ध्रौ योजनाको आधार पत्र, दिगो विकास लक्ष्य, प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र यस नगरपालिकाकाको बन्दै गरेको एकीकृत शहरी विकास योजना, संघीय संसद तथा प्रदेश सभाका माननीय सभासदज्यूहरू र यस नगरपालिकाका सल्लाहकारज्यूहरूले दिनुभएको सुभावलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिइएको छ । विभिन्न राजनीतिक दल, विकास साभेदार संघ-संस्था तथा विज्ञहरूबाट प्राप्त रचनात्मक सुभावलाई समेत ध्यान दिइएको छ ।

आदरणीय नगरसभा सदस्यज्यूहरू,

अब दोश्रो नगरसभाद्वारा स्वीकृत आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को समग्र बजेट, योजना, नीति तथा कार्यक्रमको संक्षिप्त समिक्षा प्रस्तुत गर्दछु ।

१. यस नगरपालिकाको एकीकृत सहरी विकास योजना बन्ने क्रममा रहेको छ । एकीकृत शहरी विकास योजनाबाट परिलक्षित याजनाहरूलाई कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
२. गोदावरी नगरपालिकाको समग्र सामाजिक, आर्थिक, राजनैतिक सबै अवस्थिति समेटिएको नगर प्रोफाइल तयार भएको छ ।
३. सार्वजनिक जग्गाहरू, वन, जङ्गल, खोला, खोल्सी, मठ मन्दिर, पोखरीहरूको संरक्षण कार्य प्रारम्भ भएको छ ।
४. नगर यातायात गुरुयोजना (MTMP) अनुसार धापाखेल-भरूवारासी-न्यौपानेगाउँ सडक, घट्टेकुलो-ग्वालिनन्दह सडक, टाहाखेल-लेले सडक, टौखेल-लेलिन्थोक ललितघुम्ती सडक, कुश्लेचौर-छम्पी सडक, तल्लो बुरून्चुली-देउराली सडकको सुदृढीकरण र स्तोनन्ति कार्य अघि बढेको छ ।
५. नेपाल सरकारको मापदण्ड बमोजिम सहमति भएको स्थानमा सडक बिस्तार अन्तर्गत सातदोबाटो-चापागाउँ मुख्य सडक खण्डका संरचनाहरू हटाई सडक बिस्तारको कार्य अगाडि बढाइएको छ र बाँकी संरचना नेपाल सरकारबाट प्राप्त मुआब्जा पछि बिस्तार गरिनेछ ।
६. बेरोजगारहरूलाई रोजगार दिने उद्देश्यले ल्याइएको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई यस नगरपालिकामा पनि प्रभावकारी रूपले अगाडि बढाइएको छ ।
७. काठमाडौं रत्नपार्क-गोदावरी सडक रूटमा साभा यातायात बस सेवा सञ्चालन कार्यलाई निरन्तर दिइएको छ साथै आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा सञ्चालन गरिने आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
८. नगरपालिका क्षेत्रभित्र खानेपानी समस्या भएका वडाहरूलाई ध्यानमा राखी काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड (KUKL), र नगरपालिकाको संयुक्त पहलमा वडा नं. २ बिशंखुनारायण, वडा नं. ८ डुकुछाप, वडा नं. ९ छम्पी, वडा नं. १० को मूलडोल तथा वडा नं. ११ को चारघरेमा खानेपानी व्यवस्थापनलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
९. कोर बस्ती एवं पुरानो शहरमा २.५ आना भन्दा कम जग्गा भएका भुकम्प प्रभावित क्षेत्रमा नक्सा पास गर्ने नियममा थप सहजीकरण तथा सरलीकरण गरिएको छ ।
१०. पाटन जिल्ला अस्पतालमा बज्रवाराही सामुदायिक अस्पताललाई समायोजन एवं स्थानान्तरण गर्न पहल गरी ६ जना चिकित्सक सहित स्वास्थ्य सेवा सुधार गर्ने कार्य भएको छ ।
११. नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणको कार्य निर्माण व्यवसायीसंग सम्झौता भई सम्झौता बमोजिम निर्माण कार्य अगाडि बढिरहेको छ ।
१२. नगरवासीको जनसहभागिता अन्तर्गत ५०/५० प्रतिशत लागत सहभागिता मार्फत विकास निर्माण कार्य उत्साहजनक ढङ्गले अघि बढेको छ ।
१३. नेपाल सरकारबाट समेत सहूलियत प्राप्त हुने दीर्घ एवं गम्भिर प्रकृतिका रोग (मुटु, मृगौला, क्यान्सर आदि)का स्थानीय नगरवासी विरामीलाई प्रति विरामी एकमुष्ट रू.२५,०००/- का दरले हालसम्म ६७ जनालाई कूल रू.१६,२०,०००/- उपचार खर्च वितरण गरिएको छ ।

१४. लक्षित समूह अन्तर्गत युवा, महिला, दलित, आदिवासी जनजातिहरूको उद्यमशील र रोजगारी सृजना हुने कार्यक्रम भएको छ ।
१५. गोदावरी नगरपालिका वडा नं. १० स्थित चापागाउँ टाखेलमा गोदावरी बहुउद्देश्यीय रङ्गशाला निर्माण शुरूवात भएको छ ।
१६. वडा नं. ७ स्थित देवीचौरमा भ्यूटावर निर्माण कार्य प्रदेश सरकार अनुदान र नगरपालिकाको सहकार्यमा अगाडि बढाइएको छ ।
१७. यस नगरपालिकाको वडा नं. ४ बडिखेल र वडा नं. १३ भरुवारासी, र वडा नं. १४ ठैबमा वडा कार्यालय भवन निर्माण भएको छ भने वडा नं ११ कुश्लेचौर स्थित वडा कार्यालय भवन पुनःनिर्माण तथा मर्मत सम्भार कार्य भएको छ ।
१८. चालू आर्थिक वर्षमा प्रत्येक वडामा जेष्ठ नागरिक निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन/सम्पन्न गरिएको छ ।
१९. नगरपालिका क्षेत्र भित्रबाट निकासी हुने ढुङ्गा, गिटी, बालुवा आदिमा निकासी कर लगाउन आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को लागि न्यूनतम ५ करोड ३५ लाख कबोल अङ्कमा ठेक्का प्रणाली बोलपत्र आह्वान गरी सो बापतको रकम नगरपालिकालाई प्राप्त भएको छ र आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को लागि करिब १७% ठेक अङ्क बृद्धि गरी बोलपत्र आह्वान गरी राजश्व सङ्कलन गर्ने पहल गरिएको छ ।
२०. नगरक्षेत्र भित्रका पानीजन्य उद्योगलाई नगरको आमदानीको श्रोत बढाउन आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को लागि सेवा शुल्क बापत न्यूनतम ४० लाख (ठूला तथा साना ट्याङ्कर) कबोल अङ्कमा ठेक्का प्रणाली बोलपत्र आह्वान गरी सो बापतको राजश्व प्राप्त भएको छ र आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को लागि करिब १७% ठेक अङ्क बृद्धि गरी बोलपत्र आह्वान गरिनेछ ।
२१. सामुदायिक शिक्षाको शैक्षिक गुणस्तर अगाडि बढाउन शैक्षिक क्यालेन्डर अनुसार शैक्षिक गतिविधि तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन् ।
२२. धार्मिक महत्व रहेका विभिन्न मठ-मन्दिर पुनःनिर्माण लगायत गोदावरीकुण्ड/लामकुण्ड पुनःनिर्माण कार्य तिव्र रूपमा अगाडि बढाइएको छ । त्यसैगरी गदोवरी फुल्चोकी पदमार्ग निर्माण भएको छ ।
२३. नगरपालिकाभित्र बसोवास गर्ने विभिन्न जात-जातिको घाटहरूलाई व्यवस्थित गरिएको छ ।
२४. चालू आर्थिक वर्षमा करिब ३ किलोमिटर सडक पिच एवं ढलान गरिएको छ । साथै २ किलोमिटर ग्राभेल सडक निर्माण भएको छ भने २ किलोमिटर नयाँ ट्र्याक सडक खोलिएको छ ।
२५. चालू आर्थिक वर्षमा करिब एक दर्जन विभिन्न ऐन, नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका र आचार संहिता, प्रशासनिक दिग्दर्शन निर्माण गरी कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरिएको छ ।
२६. नगरपालिकाको समग्र आन्तरिक श्रोत परिचालन गर्न नगर राजश्व सुधार कार्ययोजना, अनुसार गरी सम्पत्तिकर, मालपोत (भूमिकर) सहितका अन्य राजश्व तथा करका दर तथा दायराहरू पहिचान र व्यवस्थापन गरिएको छ ।
२७. कृषि उपज संरक्षण तथा भण्डारणका लागि वडा नं ५ लेलेमा आधुनिक चिस्यान केन्द्र (ColdStore) निर्माण कार्य जारी रहेको छ ।

२८. राजश्व सङ्कलनलाई अनलाइन सेवामा आवद्ध गर्दै प्रत्येक वडाकार्यालयहरूबाट अनलाइन बिलिङ्ग सिस्टमका साथै Free WiFi को व्यवस्था गरिएको छ ।
२९. नगरपालिकाको राजश्व अभिवृद्धिका लागि करको दायरामा आई सवैभन्दा बढी राजश्वमा योगदान गर्ने नगरक्षेत्रका उत्कृष्ट करदाता तथा नगरपालिकाका कर्मचारीहरूलाई सम्मान गरिएको छ ।
३०. बालमैत्री नगरपालिका बनाउन बाल क्लब र बाल सञ्जाल निर्माण गरी आधार तयार गरिएको छ ।
३१. नगरपालिकाको विकास र सेवालाई विद्युतीय शासन (Smart E-Service)मार्फत सुदृढिकरण गर्न आवश्यक पूर्वाधारहरूको व्यवस्था गरिएको छ । साथै बोलपत्र कार्यलाई E-Bidding बाट गर्ने गरिएको छ ।
३२. यस नगरपालिकामा संविधानले व्यवस्था गरे बमोजिम न्यायिक समिति गठन भई कार्य अगाडि बढेको छ । नगरसवासीसंग न्यायिक समिति अन्तरक्रिया कार्यक्रम १४ वटै वडामा सम्पन्न भएको छ ।
३३. विकास साभेदार निकाय एवं गैर सरकारी संस्थाहरूले कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपूर्व प्रतिवेदन पेश सहित स्वीकृति लिनु पर्ने व्यवस्था गर्दै अनुगमन मूल्याङ्कन गर्न समिति गठन भई अनुगमन मूल्याङ्कनको कार्यको थालनी भएको छ ।
३३. भौतिक पूर्वाधार तर्फ सवै योजनाहरूको अनुगमन मूल्याङ्कन गरी सोको आधारमा भुक्तानी दिने प्रणालीको विकास गरिएको छ ।
३४. जेष्ठ नागरिकहरूको जीवन यापनलाई सहज बनाउन वडा नं. १२, १३ र १४ मा जेष्ठ नागरिक दिवासेवा केन्द्र भवनको निर्माण कार्य गरिएको छ ।
३५. यस नगरपालिकाको वडा नं. ११ मा 'योग शिविर भवन' निर्माण प्रारम्भ भएको छ ।
३७. वडा नं. ८ डुकुछापमा काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरणको सहयोगमा एकीकृत बस्ती विकास योजना शुरू गरिएको छ । त्यसैगरी वडा नं. ५ लेलेमा पनि एकीकृत बस्ती विकास योजनाको प्रारम्भ गरिएको छ ।
३८. वडा नं. ९ मा निजी साभेदारी संस्थासंगको सहकार्यमा क्यान्सर हस्पिटल निर्माण कार्य शुरू गरिएको छ ।
३९. यस चालु आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा हालसम्म भू-कम्पबाट प्रभावित आवास पुनःनिर्माणतर्फ पहिलो किस्ता बापत ७६२६ लाभग्राही घर परिवारले रू.३८ करोड १३ लाख दोश्रो किस्ता बापत २०४३ घर परिवारले रू.३० करोड ६४ लाख ५० हजार र तेश्रो किस्ता बापत १५७० घर परिवारले रू.१५ करोड ७० लाख अनुदान रकम भुक्तानी गरिएको छ ।

आदरणीय नगरसभा सदस्यज्यूहरू,

अब म यस सम्मानित सभा समक्ष गोदावरी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम संक्षेपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । जसमा दीर्घकालिन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र प्राथमिक क्षेत्र यस प्रकार रहेको छ ।

✓ दीर्घकालिन सोच:

“कृषि, पर्यटन, सामाजिक विकास र दिगो भौतिक पूर्वाधारको लहर, गोदावरी नगरलाई समृद्ध बनाउने हाम्रो रहर” भन्ने दीर्घकालिन सोच रहेको छ ।

✓ लक्ष्य:

कृषि, पर्यटन, उद्योग व्यवसायको समेत विकास गरी समृद्ध शहरको रूपमा अगाडि बढाउँदै नगरवासीको जीवनस्तर उच्च बनाउने ।

✓ उद्देश्य:

- कृषि, पर्यटनको विकास गर्दै व्यवसायीकरण गर्ने ।
- नगरवासीको आधारभूत स्वास्थ्य र शिक्षाको प्रत्याभूति गर्ने ।
- नगरपालिकाक्षेत्रमा आधारभूत शहरी पूर्वाधारहरू विकास गरी सम्मुन्नत नगर विकास गर्ने ।
- नगरक्षेत्रमा आन्तरिक साधन श्रोत, अवसर र क्षमताको उच्चतम उपयोग गरी आर्थिक विकास गर्ने ।
- नगरपालिकाको सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय बनाई नगरमा सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने ।
- भू-कम्पबाट क्षतिग्रस्त संरचनाहरूको सुरक्षित पुननिर्माण कार्य पूरा गर्ने ।

✓ प्राथमिक क्षेत्र:

- आर्थिक विकास
- सामाजिक विकास
- पूर्वाधार विकास
- वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन
- संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सु-शासन

क) आर्थिक विकास:

- कृषि
- १. यस नगरपालिकाको विभिन्न वडामा कृषि पकेट क्षेत्र घोषणा गर्दै कृषिमा आधुनिककरण गर्ने नीति अबलम्वन गरिएको छ ।
- २. जग्गा बाँभो राख्ने कार्यलाई निरूत्साहित गर्दै बाँभो जग्गा राखेमा प्रति आना रू.१००/- जरिवाना गर्ने र सो सम्बन्धमा सूचना दिनेलाई २५% प्रतिशत पुरस्कार दिने नीति अबलम्वन गरिनेछ ।
- ३. यस नगरपालिकाको वडा नं. ५ लेलेमा निर्माणाधिन चिस्यान केन्द्रमा आवश्यक सामग्रीहरू व्यवस्था गरिनेछ ।
- ४. परापूर्व कालदेखि विर्ता जग्गामा बसी आएका जोताह निस्सा भएका किसानहरूको नाममा जग्गा प्राप्तिको लागि पहल गरिनेछ ।

५. कृषि क्षेत्रको लगानीलाई नतिजामूलक बनाउन तरकारी खेतीका लागि लेले, पुष्प खेतीका लागि गोदावरी, च्याउ खेतीका लागि चापागाउँ र गोलभेडाका लागि डुकुछाप लगायत क्षेत्रलाई कृषि पकेट क्षेत्रका रूपमा विकास गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
६. यस नगरपालिकाको चापागाउँ, टौखेल तथा ठेचो क्षेत्रमा कृषि हाटबजारको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
७. 'जमिनको आम्दानी जमिनमा नै लगानी' भन्ने मान्यतालाई आत्मसाथ गर्दै मालपोत (भूमिकर)बाट प्राप्त आम्दानीलाई कृषि क्षेत्रमा लगानी गरिनेछ ।
८. नगरपालिकाक्षेत्रमा उपयुक्त स्थानको पहिचान गरी आधुनिक पशु बधशालाहरूको व्यवस्था गर्न पहल गरिनेछ ।
९. सामुदायिक वनहरूलाई स्थानीयको आय-आर्जन बढाउन एग्रो फरेष्ट नीति लिइनेछ ।

■ उद्योग तथा वाणिज्य

१. नगरपालिकाको आर्थिक वृद्धि दर र प्रतिव्यक्ति आय बढाउन बाह्य र आन्तरिक लगानी र प्रविधिको प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक पहल कदमी र नीतिहरू अख्तियार गरिनेछ ।
२. आगामी आर्थिक वर्ष २०७७ पौष भित्र गोदावरी नगरपालिका वडा नं. ५ लेले नल्लु क्षेत्रमा सञ्चालित ढुङ्गा, गिट्टी, स्लेट, मार्बल, बालुवा खानी तथा क्रसर र फिरफिरे उद्योगहरूलाई वडा नं. ७ र ८ स्थानान्तरण हुन निर्देशन गर्दै गैर कानूनी रूपमा सञ्चालनमा रहेका खानी, क्रसर, फिरफिरे उद्योग व्यवसाय बन्द गरिनेछ ।
३. 'स्थानीय कर, स्थानीय विकासको आधार' भन्ने मान्यताका साथ नगरक्षेत्रमा करका नयाँ क्षेत्रको पहिचान, करको दायरा बिस्तार गरी करका दरको पुनरावलोकन गरी करदाता मैत्री नगरपालिकाको रूपमा स्थापित गरिनेछ ।
४. आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को लागि नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको घर र सोले चर्चेको जग्गामा सम्पत्ति कर र बाँकी जग्गामा भूमिकर (मालपोत) लगाउने नीति लिइनेछ ।
५. खानी, ढुङ्गा, गिट्टी, क्रसर, बालुवा, माटो, इट्टा, पानीजन्य उद्योग आदिलाई निकासी कर, शुल्क, वातावरण प्रदुषण नियन्त्रण शुल्क, व्यवसायिक दर्ता नविकरण तथा पूर्वाधार उद्योग शुल्क लिने नीति लिइनेछ ।
६. डुकुछाप छम्पी सिमानामा टेक्स्टायल हबक्षेत्र निर्माण गर्न प्रदेश तथा संघीय सरकार समक्ष अनुरोध गरिनेछ ।

■ पर्यटन

१. यस नगरपालिकाको पर्यटनको सम्भावनालाई अध्ययन गरी पर्यटकीय स्थलहरूको पहिचान सहित पर्यटन विकासका योजना तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । साथै 'देवीचौर भ्यूटावर' निर्माणलाई निरन्तरता दिँदै अन्य भ्यूटावरहरूको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

२. यस नगरपालिकाको गोदावरीदेखि फुल्चोकीसम्म केवलकार सञ्चालनका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
३. यस नगरपालिकाको वडा नं. ११ बज्रवाराही धार्मिक वनमा पर्यटन वर्ष २०२० लाई लक्षित गरी जिपलाईन (साहसिक खेल) सञ्चालन शुरू गरिएको छ ।

■ सहकारी

१. गोदावरी नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण सहकारी तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत मठ मन्दिर, सडक चोक, पोखरी संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्न नगरपालिकाको तर्फबाट आह्वान गरिनेछ ।
२. सहकारी नियमावली जारी गरी सोही बमोजिम सहकारी संस्थाहरूको दर्ता, नियमन र प्रवर्द्धन एवं प्रशिक्षणका कार्यहरू समेत गरिनेछ ।

ख) सामाजिक विकास:

■ शिक्षा

नेपालको संविधानले माध्यमिक विद्यालय तहसम्मको शिक्षालाई नियमन र व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरे अनुरूप यस नगरपालिका अन्तर्गत सामुदायिक विद्यालयहरूमा गुणस्तरीय शिक्षा उपलब्ध गराउन तथा एकरूपता कायम राख्न नगर शिक्षा नियमावली साथै शैक्षिक क्यालेण्डर तयार गरी कार्यान्वयन भैरहेकोमा सामाजिक विकास समितिका संयोजक लगायत सम्पूर्ण सदस्यहरू, शिक्षा शाखाका कर्मचारीहरू र प्रधानाध्यपाक तथा शिक्षकहरू साथै विधायन समितिका पदाधिकारी, जनप्रतिनिधि एवं सम्पूर्ण सहयोगीहरूमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अझ अभिवृद्धि गर्न आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को लागि निम्न अनुसारको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्ताव पेश गरेको छु ।

१. माध्यमिक विद्यालयहरूमा SMART BOARD र CCTV प्रभावकारी रूपमा प्रयोग गरी शिक्षण सिकाइमा सुधार ल्याउन र विद्यार्थी तथा शिक्षकहरूको क्रियाकलापहरू अवलोकन गरी पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने र लभतिब संगको सहकार्यमा ICT Based अंग्रेजी भाषा शिक्षण सिकाइ कार्यक्रमको शुरूआत गर्नको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
२. प्रारम्भिक बाल विकास शिक्षकहरूका लागि प्रति महिना प्रति शिक्षक रू.१००० दरले (१२ महिना) पारिश्रमिक थप गर्न बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३. अभिभावक र विद्यार्थीहरूको चाहना र रुचिलाई दृष्टिगत गरी आगामी आर्थिक वर्षदेखि आधारभूत तहका विद्यालयहरूमा कम्प्युटर सहयोगी शिक्षक र अंग्रेजी सहयोगी शिक्षकको व्यवस्थापनका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४. आधारभूत तथा माध्यमिक तहको आवधिक तथा वार्षिक परीक्षा र आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा (कक्षा ८) संचालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
५. गोदावरी नगरपालिका अन्तरगत संचालित सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरू एक आपसमा प्रतिस्पर्धि नभई सहयोगी भावनाको विकास गर्दै शैक्षिक उन्नयनमा सहकार्य गरी अघि बढ्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

६. विद्यार्थीहरूको प्रतिभा प्रस्फुटन गर्ने वातावरण सिर्जना गर्न र अनुसन्धानात्मक भावना विकास गर्नका लागि माध्यमिक तहका सबै (सामुदायिक तथा संस्थागत) विद्यालयहरूका विद्यार्थीहरूबीच प्रतिस्पर्धात्मक विज्ञान प्रदर्शनी संचालन गरिनेछ ।
७. विद्यालयको आर्थिक क्रियाकलाप व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउने कार्यमा टेवा पुऱ्याउन लेखा व्यवस्थापन तालिम संचालन गरिनेछ ।
८. सामुदायिक विद्यालयमा सेवारत रहंदाको अवस्थामा कुनै कारणले राज्यकोषबाट तलव खाने शिक्षक तथा कर्मचारीको स्वर्गारोहण भएमा परिवारिक भर्त्थेकका लागि प्रतिव्यक्ति रू.५०००० (पचास हजार) प्रदान गरिनेछ । सोका लागि शिक्षक तथा कर्मचारी आकस्मिक सहयोग कोष खडा गरिनेछ ।
९. न्यून दरवन्दी भएका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरूलाई सहयोगी शिक्षक व्यवस्थापनको लागि अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
१०. उत्कृष्ट विद्यालय र विद्यार्थी तथा शिक्षकहरूलाई शैक्षिक उपलब्धिका आधारमा सम्मान तथा पुरस्कृत गरिनेछ ।
११. यस वर्ष गोदावरी प्राविधिक शिक्षालयको शिलान्यास गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । आगामी वर्ष भवन निर्माणको लागि निरन्तरता दिंदै बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१२. अन्तर विद्यालय गोदावरी नगरपालिका स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३. नगरक्षेत्रभित्र सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरूको व्यवस्थापन र नतिजालाई मूल्याङ्कन गरी उत्कृष्ट पूर्व प्राथमिक, आधारभुत र माध्यमिक विद्यालयहरूलाई वार्षिक रूपमा पुरस्कृत गरिनेछ ।
१४. नगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण बालबालिकाहरूलाई आधारभुत र माध्यमिक शिक्षासम्मको पहुँच सर्वसुलभ बनाउँदै जाने नीति लिइएको छ । साथै सामुदायिक विद्यालयहरूको स्वर्ण जयन्ती कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१५. नगरपालिका क्षेत्रमा उच्च शिक्षाका लागि सञ्चालित जनभावना क्याम्पस, फुल्चोकी क्याम्पस, बज्रवाराही क्याम्पस र किटिनी क्याम्पसको शैक्षिक विकासका लागि साविकमा प्रदान गर्दै आएको शैक्षिक अनुदानलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
१६. यस नगरपालिका भित्रका बाल विकास केन्द्र (ECD)मा खाजा कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ र प्रत्येक शिक्षक शिक्षिकाको पारिश्रमिकमा रू.१,०००/- बृद्धि गरिएको छ ।

■ स्वास्थ्य

१. यस नगरपालिकालाई 'योग नगरपालिका'का रूपमा विकास गर्न पर्याप्त कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
२. चालू आर्थिक वर्षदेखि वडा-वडामा सञ्चालन गरिएको स्वास्थ्य शिविर र विपन्न उपचार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ । दीर्घ सेवा गरेका तथा उमेर हद पुगेका महिला स्वयं सेविकाहरूलाई एकमुष्ट प्रतिव्यक्ति रू.२०,०००/- आर्थिक प्याकेज सहितको

स्वेच्छक अवकास योजनालाई पनि निरन्तरता दिइनेछ । हाल नगरपालिकामा सेवारत महिला स्वस्थ स्वयं सेविकाहरूलाई साविकमा मासिक प्रोत्साहन भत्ताको रूपमा प्रदान गरिँदै आएको रू.७००/- मा आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ देखि रू.३००/- थप गरी मासिक रू.१,०००/- का दरले प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गरिनेछ ।

३. यस नगरपालिकाको बज्रवाराहीमा रहेका पाटन जिल्ला अस्पताल र बज्रवाराही अस्पताललाई क्षेत्र बिस्तार गरी एउटा अस्पताललाई स्थानान्तरण गरिनेछ ।
४. यस नगरपालिका भित्र थप एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिनेछ ।
५. नगरवासीको आधारभुत स्वास्थ्य सुविधाको सुनिश्चितता गर्न 'एकीकृत गोदावरी स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम' सञ्चालन गरिनेछ ।

■ खानेपानी तथा सरसफाई

१. यस नगरपालिकाको वडा नं. २ बिशंखुनारायण, वडा नं ८ डुकुछापमा निर्मित डिप बोरिङलाई व्यवस्थित गर्दै ट्याङ्की निर्माण, वडा नं. ६ मा निर्मित ट्याङ्कीलाई सञ्चालन गर्ने र वडा नं. १२ मा साभेदारी कार्यक्रममा डिप बोरिङ कार्य अगाडि बढाइनेछ । साथै वडा नं. ९ छम्पी, वडा नं. १० को मूलडोल तथा वडा नं. ११ को चारघरेमा खानेपानी व्यवस्थापनलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
२. नगरभित्र पानी संरक्षण र रिचार्ज गर्ने नीति लिइनेछ । यसका लागि भवन निर्माण गर्दा आकाशे पानी सङ्कलन र रिचार्जको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।
३. पानी ट्याङ्करहरूलाई पानी भर्दा सार्वजनिक स्थलबाट कम्तीमा २५ मिटरभन्दा टाढा राखी वितरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
४. यस नगरपालिकालाई खुल्ला दिसामुक्त नगरपालिका घोषणा भइसकेको सन्दर्भमा आफ्नो शहर आफैं सफा गरौं भन्ने मान्यताका साथ वडा-वडामा सञ्चालित सरसफाई कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

■ खेलकुद तथा मनोरञ्जन

१. विद्यार्थीहरूको मागलाई दृष्टिगत गरी अन्तर विद्यालय मेयरकप फुटबल प्रतियोगिता संचालन गरिनेछ ।
२. गोदावरी नगरपालिका भित्रका युवाहरूलाई समयसापेक्ष परामर्श कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
३. युवाहरूको शारीरिक एवं मानसिक विकासका लागि विविध खेलकुद प्रतियोगिता संचालन गरिनेछ ।
४. यस नगरपालिकामा खेलकुद क्षेत्रलाई प्रवर्द्धन गर्न 'बहुउद्देश्यीय गोदावरी रङ्गशाला' निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५. यस नगरपालिकामा खेलकुद क्षेत्रको विकासलाई टेवा पुऱ्याउन राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ ।

■ सँस्कृति प्रवर्द्धन

१. गोदावरी नगरपालिका सांस्कृतिक निधीले सम्पन्न नगरपालिकामा पर्दछ । यस नगरपालिका क्षेत्रमा प्रचलनमा रहेका सांस्कृतिक बाजाहरूको संरक्षण तथा बाजा प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ ।
२. नगरपालिका क्षेत्रभित्रका महिलाहरूले मनाउँदै आएको तीज पर्वलाई 'बृहत तीज प्रतियोगिता'का रूपमा यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ ।
३. स्थानीय भाषा, साहित्य कला, संस्कृति र मातृभाषाहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धनमा विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४. नगरभित्रको सांस्कृतिक सम्पदालाई संरक्षण र संवृद्धिको लागि विशेष योजना लागू गरिनेछ ।
५. यस नगरक्षेत्रमा भएका धार्मिक सम्पदाहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै धार्मिक पर्यटनलाई विकास गरिनेछ । नगरक्षेत्रका बज्रवाराही, श्वेतवाराही, सन्तानेश्वर महादेव, लेले मनकामना, टीकाभैरव, बिशंखुनारायण, नवदुर्गा लगायत मुख्य धार्मिक मठ मन्दिरको संरक्षण तथा विकासलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

■ **लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरण**

१. बालबालिकाहरूलाई बाल संरक्षण, बाल बचाउ, बाल विकास सहितका सबै अधिकारहरू प्रत्याभूत गर्दै आगामी वर्ष यस नगरपालिकालाई 'बालमैत्री नगरपालिका' घोषणा गर्ने र यसका लागि एकीकृत कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
२. नगरपालिकाभित्र अपाङ्ग मैत्री, विपन्न न्यूनिकरण, सिमान्तकृत तथा दलित उत्थानका कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
३. भू-कम्पबाट क्षतिग्रस्त सार्वजनिक सम्पत्ति, सम्पदा, मठ-मन्दिर मूर्तिलाई व्यवस्थित गरी गोदावरी सङ्ग्रहालय निर्माण गर्न सम्भाव्यता अध्ययन र स्थानको खोजी कार्य शुरू भएको छ ।
४. जेष्ठ नागरिक दिवासेवा केन्द्र सञ्चालनलाई बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ । साथै अन्य विभिन्न वडामा पनि जेष्ठ नागरिक दिवासेवा केन्द्र निर्माण गर्ने योजना अगाडि सारीएको छ ।
५. सार्वजनिक जग्गा संरक्षण गरी खुल्ला स्थानहरूमा पार्क, उद्यानहरूको निर्माण गरिनेछ ।
६. साविक पुरानो चापागाउँ शहरलाई सांस्कृतिक, पुरातात्विक शहरका रूपमा विकास गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक पूर्वाधार सहितको योजना तयार गर्न अध्ययन कार्यदल गठन गरिनेछ । त्यसैगरी वडा नं. १०, ११ र १४ को लागि लुमन्ति नामक संस्थासँग सहकार्यको लागि पहल गरिनेछ ।
७. महिला तथा बालबालिका माथि हुने सबै प्रकारका हिंसा, शोषण, विभेद र वहिष्करण विरुद्ध शुन्य सहनशिलता नीति अवलम्बन गर्नुका साथै हिंसा पीडितको न्यायमा पहुँच स्थापनाका लागि महिला तथा बालबालिका कोष स्थापना गरी सञ्चालन गरिनेछ ।

८. अपाङ्गता परिचय पत्र वितरणको लागि समिति गठन तथा घुम्ती शिविर सञ्चालनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ ।
९. लक्षित वर्गको कार्यक्रमलाई जनमुखि बनाउन समुदायमा नै प्रत्यक्ष प्रभाव पर्ने गरी स्थानीयको सहभागितामा उद्यमशीलता तथा रोजगारी सृजना हुने कार्यको थालनी गरिनेछ ।

ग) पूर्वाधार विकास:

■ स्थानीय सडक

१. सम्पूर्ण नगरवासीहरूलाई सहज र सुलभ यातायात सेवा पुऱ्याउने नीति लिइनेछ । यसका लागि आगामी आर्थिक वर्षभित्र नगरक्षेत्रभित्र सडकहरूमध्ये ५ किलोमिटर सडक कालोपत्रे गरिनेछ र न्यूनतम १५ किलोमिटर सडक स्तरोन्नति गरिनेछ । गत वर्षदेखि शुरू गरिएको रत्नपार्क-गोदावरी साभा यातायात बस सेवालाई निरन्तरता दिई अन्य रत्नपार्क-चापागाउँ-टिकाभैरव लेले सहितका सम्भावित सडक रूटमा बस सेवा सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. हाल नेपाल सरकारले शुरू गरेको सडक बिस्तार कार्यक्रमलाई तिव्रता दिइनेछ । यस सडक विस्तर अभियानमा सडक मापदण्ड बमोजिम सडकको क्षेत्रभित्र घर रहेका नगरवासीहरूले आफ्नो टहरा लगायतको संरचना हटाई सहयोग गरेमा त्यस्ता नगरवासीलाई नयाँ घर बनाउन घर नक्सापासमा एवं अभिलेखिकरण प्रक्रियामा ९५% राजश्व छुट गरिनेछ ।
३. यस नगरपालिकाको वडा नं. ७ देवीचौर लगायत अन्य वडाहरूमा नापी छुट भएको जग्गाहरूको पुनः नापी गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

■ सिंचाई

१. नगरक्षेत्रभित्र सिंचाई सुविधाका लागि राजकुलो मर्मत र सम्भार गर्न ढल्पाको व्यवस्था गरिएको छ ।

■ भवन तथा शहरी विकास

१. आगामी वर्ष नगरपालिकाको क भवन निर्माण गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरी निर्माण कार्यलाई विशेष जोड दिई पर्याप्त बजेट विनियोजन गरिएको छ । त्यसैगरी प्राथमिकताका आधारमा वडा नं. १, ८, ९ र १० वडाकार्यालयहरूको निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. नगरक्षेत्र भित्रका प्रमुख व्यापारिक केन्द्रहरूमा आधारभुत शहरी पूर्वाधारको विकास गरिनेछ । उक्त केन्द्रहरूमा ढल व्यवस्थापन तथा आधुनिक सार्वजनिक शौचालयहरू समेत निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
३. भवन निर्माण आचार संहिता, भवन निर्माण तथा बस्ती विकास मापदण्ड भित्र रहेका नक्सा पास भएका तर निर्माण सम्पन्न नलिएका भवनहरूको संरचना १५% सम्म थप-घट गर्नु परेमा निर्माण सम्पन्नमा सरलीकरण गरिनेछ ।
४. वडामा नक्सा पास गर्नको लागि एक कार्यदल गठन गरिएको छ ।

५. भू-कम्प पीडित घरधनीलाई घर निर्माण गर्न सहजीकरण र नक्सापासमा दिंदै आएको कर छुटलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६. पुरातात्विक शैलीमा घर निर्माण गरेमा रू.५०,०००/- विशेष सहूलियत दिइनेछ ।
७. नगरक्षेत्र भित्रका अव्यवस्थित विद्युत तारहरूलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
८. यस नगरपालिका भित्र वडा नं. ६ को लप्से र शिखर्पालाई एवं वडा नं. ११, १२ र १४ को पुरानो बस्तीलाई सम्पदा बस्ती (Core Area) घोषणा गरिनेछ ।
९. सरकारी विद्यालयमा आफ्नो बालबच्चा पठन पाठन गराएका अभिभावकहरूलाई घर-नक्सा पासमा २५% छुट गरिनेछ ।

घ) वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन:

- विपद व्यवस्थापन
 १. नगरपालिकाको विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशिल योजना तर्जुमा गराई कार्यान्वयनमा लैजाने नीति लिइने छ । साथै नगरक्षेत्रको नक्साङ्कन (Open Street Mapping) को सहायताले जोखिम र सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी कार्यान्वयनमा लैजाने नीति लिइने छ ।
- जलवायु परिवर्तन
 १. जलवायु परिवर्तन, रासायनिक बिषादीको प्रयोगबाट पर्ने नकारात्मक असर न्यूनीकरण गर्दै वातावरणमैत्री प्राङ्गारिक कृषि प्रविधिको विकास र विस्तार गरिनेछ ।
- वातावरण संरक्षण
 १. नगरपालिका क्षेत्र भित्र हरियाली प्रवर्द्धन गर्न र वातावरण संरक्षण गर्न फोहरमैला व्यवस्थापन, सडक किनारामा बिरूवा रोप्न साथै एक घर एक बिरूवालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
 २. नगरपालिकाबाट सञ्चालन हुने ठूला योजनाहरूबाट वातावरणमा पर्न सक्ने असरहरूलाई कम गर्न IEE/EIAअध्ययन गर्ने नीति अबलम्बन गरिने छ ।
 ३. वातावरण, सरसफाई सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम, 3R Concept बाट कम्पोष्ट मल तथा नकृहिने फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम, गोष्ठी, जनचेतनामूलक कार्यक्रममा जोड दिने नीति लिइने छ ।
 ४. भुस्याहा कुकुर नियन्त्रण तथा छाडा चौपाय व्यवस्थित गरिनेछ ।
 ५. छाडा चौपाय नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनको लागि उपयुक्त स्थानमा कान्जी हाउसको व्यवस्था गरिने छ ।
 ६. यस नगरपालिकालाई प्लाष्टिक मुक्तक्षेत्र घोषणा गर्दै प्लाष्टिकका बिकल्पका सामग्रीहरू उत्पादन र प्रयोगमा प्राथमिकता दिइनेछ ।

ड) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सु-शासन

■ सामान्य सेवा

१. यस नगरपालिकाबाट हुने बोलपत्रको कार्यलाई अनिवार्य E-Bidding मार्फत गर्ने गरिएको छ ।
२. गोदावरी नगरपालिकाको न्यायिक समितिमा नगरवासीको पहुँच स्थापित गर्दै स्थानीय विवादहरूलाई मेलमिलापकर्ता एवं मध्यस्थकर्ता मार्फत समाधान गर्न सहजिकरण गरिनेछ । नागरिकसँग न्यायिक समिति कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. यस नगरपालिकामा संघ, जिल्ला समन्वयबाट विभिन्न तह तथा पदमा समयोजन भई आएका र साविकका कर्मचारीहरू सहितको संगठन संरचना तथा दरबन्दी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने भएकोले परामर्शदाताबाट सिफारिस गरिएको संगठन संरचनालाई लागू गरी शखागत ढाँचालाई सेवामुखी बनाई कार्यविवरण र कार्यविभाजन सहित व्यवस्थित गरिनेछ ।
४. स्थानीय तहका लामो समयसम्म सेवा गरेका कर्मचारीलाई मनोबल अभिवृद्धि गर्न बृत्तिविकास सम्बन्धी कार्यविधि तथा कर्मचारी विनियमावली बनाई पदोन्नति र प्रोत्साहन भत्ता रकमको व्यवस्था गरिनेछ ।
५. यस नगरपालिकालाई Smart City का रूपमा विकास गर्ने लक्ष्यका साथ कार्यक्रम तथा योजना कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै नगरको भौगोलिक अवस्थालाई मध्यनजर गरी जग्गाहरूको वर्गिकरण सहित जोखिम संवेदनशील भू-उपयोग योजना निर्माण गरिनेछ ।

■ सूचना प्रविधि

१. गरिबी निवारण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, नियमन र अध्ययन अनुसन्धान गरी गरिब घरपरिवार पहिचान सम्बन्धी स्थानीय सर्वेक्षण, सूचना व्यवस्थापन र नियमन गरिनेछ ।
२. राजश्व सङ्कलनलाई अनलाइन सेवामा आवद्ध गर्दै प्रत्येक वडाकार्यालयहरूबाट अनलाइन बिलिङ्ग सिस्टमका साथै Free WiFi को व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. यस नगरपालिकाको विभिन्न स्थानमा सि.सि. टि.भि जडान तथा डिजिटल नागरिक बडापत्र, सूचना पाटी, घर नम्बरिङ्ग र डिजिटल नगरप्रोपाइलको व्यवस्था गरिनेछ ।

आदरणीय नगरसभा सदस्यज्यूहरू,

अब म यस सम्मानित नगरसभा समक्ष यस नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को आय व्यय तथा वार्षिक बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को लागि आन्तरिक राजश्व तर्फ रू.१५ करोड, संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदान तर्फ रू.७६ करोड ४९ लाख, प्रदेश सरकार अनुदान तर्फ रू.१४ करोड ८७ लाख ६४ हजार, सडक बोर्ड नेपाल र संस्कृति पर्यटन मन्त्रालयबाट रू.१ करोड, मालपोत रजिष्ट्रेशनबाट प्राप्त रू.२० करोड, जिल्ला समन्वय समितिबाट रू.३ करोड, लागत सहभागिता तर्फ रू.३ करोड र चालू आ.व.को अन्त्यमा बैंक मौज्जात रहने रू.१७ करोड गरी कूल रू.१ अरब ५० करोड ३६ लाख ६४ हजारको आय अनुमान गरेको छु ।

यसैगरी यस नगरपालिकाको विकास निर्माणलाई गति दिन चालू खर्च तर्फ संघीय सशर्त र सामाजिक सुरक्षा सहित रू.५९ करोड १७ लाख प्रदेश र अन्य निकाय राजश्व बाँडफाँड फिर्ता रू.३ करोड ५० लाख र पूँजीगत तर्फ रू.८७ करोड ६९ लाख ६४ हजार गरी कूल जम्मा रू.१ अरब ५० करोड ३६ लाख ६४ हजार व्यय अनुमान प्रस्तुत गरेको छु ।

यस नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को मुख्य मुल्य योजना तथा कार्यक्रमहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

क) नगरस्तरीय बजेट, योजना तथा कार्यक्रम

क्र.सं.	योजना, आयोजना तथा कार्यक्रम	बिनियोजित रकम
१	शिक्षा तर्फ	११५०००००
२	बज्रवाराही अस्पताल र नगरस्वास्थ्य तर्फ	१०००००००
३	कृषि विकास तर्फ	५००००००
४	पशु विकास कार्यक्रम	२५०००००
५	महिला तथा बालबालिका तर्फको कार्यक्रम	२५०००००
६	सहकारी व्यवस्थापन तथा नियमन कार्यक्रम	५००००००
७	नगरपालिका कार्यालय भवन निर्माण निरन्तरता	५०००००००
८	वडा नं. ५ महादेव खोला ड्याम निर्माण	१०००००००
९	गोदावरी कुण्ड/गोदावरी पार्क तथा उद्यान निर्माण (५०/५०)	१०००००००
१०	देवीचौर भ्यूटावर निर्माण निरन्तरता	१०००००००
११	वडा नं. १, २, ६, ८, १२ र १४ खानेपानी व्यवस्थापन	२०००००००
१२	टेक्निकल कजेल निर्माण/सञ्चालन	१०००००००
१३	ग्वालिन्दह खानेपानी ट्याङ्की/तपेश्वर धाम निर्माण (५०/५०)	१०००००००
१४	वडा नं. १० रङ्गशाला निर्माण निरन्तरता	१०००००००
१५	वडा नं. १, ४, ६, ८, ९, १०, ११, १३ र १४ वडाकार्यालय भवन निर्माण	२०००००००
१६	जेष्ठ नागरिक दिवासेवा केन्द्र भवन निर्माण	५००००००
१७	पुज व्यवस्थापन समिति	२०००००
१८	विपद व्यवस्थापन	१०००००००
१९	सडक स्तरोन्नति	५०००००००
२०	समपूरक	१००००००००
२१	मर्मत सम्भार	१५००००००
२२	वातावरण तथा सरसफाई	५००००००
२३	धार्मिक मठ मन्दिर	१००००००
२४	नगर यातायात	२०००००००

२५	युवा अन्तरक्रिया कार्यक्रम	२५०००००
२६	विद्युत पोल व्यवस्थापन	२००००००
२७	लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरण (लक्षित वर्ग)तर्फको कार्यक्रम	१५००००००
२८	कृषि पकेट क्षेत्र	१००००००
२९	विद्यालय सि.सि. क्यामरा कार्यक्रम	२००००००
३०	पार्क तथा उद्यान निर्माण	५००००००
३१	महिला सुरक्षित आवास गृह निर्माण	८००००००
३२	कृषि हाट बजार व्यवस्थापन	५००००००
३३	न्यायिक समिति सञ्चालन/व्यवस्थापन	३००००००
३४	शिशु स्याहार केन्द्र निर्माण तथा व्यवस्थापन	२५०००००
३५	क्याल्सियम औषधिको व्यवस्थापन	१००००००
३६	एम्बुलेन्स सञ्चालन	२५०००००
३७	प्रदर्शनशाला तथा उत्पादन बिक्री कक्ष निर्माण	२००००००
३८	भाषा, संस्कृति प्रवर्द्धन	५००००००
३९	सेवा प्रवाह तथा सु-शासन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२५०००००
४०	वडा नं. ४, १०, ११, १२ र १३ सिंचाई मुहान व्यवस्थापन	१००००००
४१	बौद्धिक अपाङ्गताको लागि कार्यक्रम	२५०००
४२	घुम्ती तरकारी (गाडा सञ्चालन)	२०००००
४३	युवा लक्षित कृषि अनुदान कार्यक्रम	७०००००
४४	सम्पदा निर्माण संरक्षण कार्यक्रम	७०००००
४५	बालश्रम मुक्त घोषणा कार्यक्रम	७०००००
४६	वडा नं. ३ मुक्तेश्वर घाट निर्माण	२५०००००
४७	वडा नं. ६ टीकाभैरव घाट निर्माण	२५०००००
४८	वडा नं. ५, ६ तिलेश्वर घाट निर्माण	१५०००००
४९	वडा नं. १२ सामुदायिक भवन निर्माण	१५०००००
५०	वडा नं. ११ र १२ मा घाट निर्माण	२०००००
५१	सामुदायिक नर्सरी	५०००००
५२	साँस्कृतिक बाजा प्रतियोजिता कार्यक्रम	१००००००
५३	शोध अनुसन्धान, परामर्श तथा खोज कार्यक्रम	१००००००
५४	सडक सि.सि. क्यामरा जडान	४००००००
५५	सडक बत्ती	४५०००००
५६	खेलकुद कार्यक्रम	२५०००००
५७	सिंचाई कार्यक्रम	१५०००००

५८	लप्सी सङ्कलन, प्रशोधन तथा फलफूल बजारिकरण	१५०००००
५९	दीर्घ रोगी उपचार अनुदान	२५०००००
६०	स्वास्थ्य स्वयंसेविका	५०००००
६१	फलफूल खेती कार्यक्रम	१५०००००
६२	पहरी, दनुवार, प्याङगाउँ अल्पसङ्ख्य समुदायको लागि	२००००००
६३	नगरगीत एल्बम	१००००००
६४	सार्वजनिक जग्गा संरक्षण कार्यक्रम	१००००००
६५	वडा नं. ५ लेले चिस्यान केन्द्र निर्माण	२५०००००
६६	श्वेतवाराही वडा नं. १४, बज्रवाराही वडा नं. ११ पिङ्ग मन्दिर निर्माण वडा नं. १२ र पार्क निर्माण वडा नं. १३	२०००००००
६७	नापी सर्भे नगरपालिकाको विभिन्न वडामा	२००००००
६८	भैपरी आउने योजना तथा कार्यक्रमहरू	१५००००००
	जम्मा	५१८७२५०००
	वडा सञ्चालन तथा वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रमहरू	१४७००००००
	सडक बोर्ड नेपालको कार्यक्रम	५००००००
	संस्कृति तथा पर्यटन	५००००००
	प्रदेश शर्त अनुदान कार्यक्रम	७०००००००
	प्रदेश समपूरक अनुदान तर्फको कार्यक्रम	३०००००००
	संघीय समपूरक अनुदान तर्फको कार्यक्रम	२०००००००
	संघीय विशेष अनुदान तर्फको कार्यक्रम	३०००००००
	जि.स.स.बाट प्राप्त हुने कार्यक्रम	३०००००००
	लागत सहभागिता योजना	२१२३९०००
	चालू खर्च सामाजिक सुरक्षा एवं प्रदेश फिर्ता समेत	६२६७०००००
	जम्मा	९८४९३९०००
	कूल जम्मा	१५०३६६४०००

ख) वडा सञ्चालन तथा वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रम

प्रति वडा रू.१ करोड ५ लाखका दरले १४ करोड ७० लाख पेश गरिएको छ ।

अन्तमा, यस ऐतिहासिक नगरसभाका नगरसभा सदस्यज्यूहरू, नगरपालिका तथा विषयगत शाखाका कर्मचारीहरू, सञ्चारकर्मी मित्रहरू एवं सम्पूर्ण नगरवासी दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरूमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु ।

मुना अधिकारी

नगर उपप्रमुख